NORAKSTS
Lieta Nr.A42502507
AA43-0228-10/10

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 15.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja M.Osmane,
tiesneses S.Gintere un V.Zommere,

piedaloties pieteicējai *Ž.K.*, atbildētājas Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pārstāvei *E.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *Ž.K.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldei reģistrēt viņu dzīvokļu rindā pašvaldības dzīvokļa saņemšanai, sakarā ar *Ž.K.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 30.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldes Komisija personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra ar 2007.gada 12.februāra lēmumu (sēdes protokols Nr.6) atteica reģistrēt *Ž.K.* palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām, sociālajās mājās un vispārējā kārtībā. *Ž.K.* minētajam lēmumam nepiekrita un apstrīdēja to Rīgas domes Komunālajā departamentā.

Rīgas domes Komunālā departamenta direktors 2007.gada 18.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.DK-07-7094-ap, ar kuru atstāja negrozītu Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldes Komisijas personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra 2007.gada 12.februāra lēmumu. Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[1.1] *Ž.K.* neatbilst likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta pirmajā un septītajā daļā un Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība" (turpmāk arī – noteikumi Nr.6) 2.1. un 2.7.punktos noteiktajai personu kategorijai, un likumā „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5.pantā un noteikumu Nr.6 2.15.punktā noteiktajai personu kategorijai, un likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu

risināšanā" 15.pantā un noteikumu Nr.6 2.14.punktā noteiktajai personu kategorijai.

[1.2] *Ž.K.* 1985.gada 13.martā noslēgusi dāvinājuma līgumu, ar kuru atsavinājusi sev piederošo (no 1966.gada 12.decembra) pusi nekustamā īpašuma – mājas domājamo daļu */adrese/*.

[1.3] *Ž.K.* pievienojusi iesniegumam īres līgumu, kas noslēgts starp viņu un *V.K.* 2005.gada 1.jūlijā par dzīvokļa */adrese/* izīrēšanu. Šim īres līgumam trūkst tiesiska darījuma būtiskas sastāvdaļas – līgumā nav noteikts īres maksas apmērs. Tādējādi *Ž.K.* atrunai, ka izīrētājs atsaka ierakstīt īres līgumā īres maksu un nemitīgi to paaugstina, nav pamata, jo likumā „Par dzīvojamo telpu īri" 13.pantā ir noteikts, ka īres maksa ierakstāma īres līgumā.

[1.4] *Ž.K.* nav izlikta no dzīvojamās telpas */adrese/* un */adrese/* gadījumos, kas noteikti likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{2}panta pirmajā daļā, 28.^{4}otrajā daļā, kā arī tiesības uz dzīvojamām telpām nav zaudējusi par Civillikumā noteikto saistību neizpildi, pamatojoties uz tiesas spriedumu, vai zaudējusi krāpniecisku darbību rezultātā.

[2] 2007.gada 9.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *Ž.K.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Kopš dzimšanas līdz 1987.gada 1.martam pieteicēja dzīvoja */adrese/*, kuras vienu daļu mantoja viņas brālis, bet otru pieteicēja 1981.gadā. Tā kā brālis bija alkoholiķis un narkomāns, kurš vēlējās iegūt savā īpašumā visu māju, tad viņš terorizēja pieteicēju un viņas meitu.

[2.2] Pieteicēja tika pierunāta sev piederošo mājas daļu atdāvināt *V.V.*, apmaiņā pret to pieteicējai solīts *V.V.* dzīvoklis */adrese/*. Atrazdamās bezizejas situācijā, pieteicēja 1985.gada 13.martā noslēdza dāvinājuma līgumu, kurā ierakstīts, ka pieteicēja ar meitu varēs vienu istabu izmantot līdz 1987.gada 1.martam.

[2.3] Pēc līguma noslēgšanas pieteicēja nedabūja ne dzīvokli */iela/*, ne */iela/*, kurš arī tika solīts pieteicējai.

[2.4] Kopš 1987.gada pieteicēja īrēja dažādas dzīvojamās platības uz mutisku īres līgumu pamata. Šobrīd pieteicējai ir rakstveidā noslēgts īres līgums ar *V.K.*, kurš neļāva līgumā ietvert īres maksas lielumu, ko nemitīgi paaugstina. Pieteicēja šobrīd maksā īres maksu Ls 130 mēnesī.

[2.5] Pieteicēja bija kooperatīvo dzīvokļu rindā no 1985.gada līdz 1990.gadam. Viņas meita dzīvo Purvciemā divistabu dzīvoklī ar vīru, diviem bērniem un tēvu, tādēļ pieteicējai nav nekādu iespēju uz turieni pārcelties.

[3] 2007.gada 22.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Rīgas domes Komunālā departamenta (turpmāk arī – atbildētājs) paskaidrojums, kas pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[3.1] Pieteicēja nav norādījusi nevienu tiesisku pamatu, kā tieši konkrētajā situācijā pieteicējas minētie fakti pierāda viņas tiesības uz palīdzības saņemšanu.

[3.2] Rīgas domes Komunālais departaments kā iestāde ir tiesīga veikt tikai tos uzdevumus, kas noteikti saskaņā ar tiesību aktiem. Neviens tiesību akts nepiešķir atbildētājam tiesības sniegt pieteicējai palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā, pamatojoties uz pieteicējas norādītajiem apstākļiem.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2008.gada 30.decembra spriedumu *Ž.K.* pieteikumu noraidīja. Administratīvās rajona tiesas spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem motīviem.

[4.1] Tiesa lietā konstatēja turpmāk norādītos lietas apstākļus.

[4.1.1] 1985.gada 13.martā noslēgts dāvinājuma līgums starp *Ž.K.* un *V.V.*

[4.1.2] 2005.gada 1.jūlijā noslēgts dzīvojamās telpas īres līgums starp *Ž.K.* un *V.K.*

[4.1.3] 2006.gada 15.novembrī *Ž.K.* lūdza Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldi reģistrēt viņu palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanai un dzīvokļu rindā pašvaldības dzīvokļa saņemšanai.

[4.1.4] 2006.gada 1.decembrī Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvalde ar vēstuli Nr.DK-06-22443-ap informēja pieteicēju, ka nav pamata izskatīt jautājumu par viņas reģistrāciju sociālajās dzīvojamās mājās.

[4.1.5] 2007.gada 12.janvārī *Ž.K.* atkārtoti vērsās ar iesniegumu Rīgas domes Komunālajā departamentā ar lūgumu reģistrēt viņu palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā un dzīvokļu rindā pašvaldības dzīvokļa saņemšanai.

[4.1.6] 2007.gada 12.februārī Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldes Komisija personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra atteica reģistrēt *Ž.K.* palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām, sociālajās mājās un vispārējā kārtībā.

[4.1.7] 2007.gada 21.februārī Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldes Nodaļa personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai ar vēstuli Nr.DK-07-3570-ap informēja *Ž.K.* par 2007.gada 12.februāra Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldes Komisijas personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra lēmumu.

[4.2] Vērtējot lietas materiālus kopsakarā ar procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, tiesa konstatēja, ka lietā ir strīds par to, vai atbildētājs pamatoti un tiesiski atteicis reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā.

Tiesa secināja, ka lietā nav strīda par Rīgas domes Komunālā departamenta un tā struktūrvienību kompetenci un tiesībām izlemt jautājumus saistībā ar fiziskas personas reģistrēšanu palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā. Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja iepriekš nav reģistrēta nevienā pašvaldības reģistrā palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā. Lietā nav strīda, ka pieteicējai tiesību normās noteiktajā kārtībā nav piešķirts maznodrošinātas personas statuss.

[4.3] Turpmāk tiesa pārbaudīja, vai atbildētājs pamatoti un tiesiski atteicis reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā.

Pašvaldību palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā ir reglamentēta likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā".

Tiesa konstatēja, ka likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 3.pants noteic, ka pašvaldība iedzīvotājiem sniedz šādu palīdzību: 1) izīrē pašvaldībai piederošas dzīvojamās telpas (11.–21.pants); 2) izīrē sociālos dzīvokļus (22.pants); 3) nodrošina ar pagaidu dzīvojamo telpu (23.pants); 4) sniedz palīdzību īrētās dzīvojamās telpas apmaiņā pret citu īrējamu dzīvojamo telpu (24.pants); 5) piešķir pabalstu dzīvojamās telpas īres maksas un maksas par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, segšanai (turpmāk – dzīvokļa pabalsts) (25.pants); 6) piešķir vienreizēju pabalstu dzīvojamās telpas vai dzīvojamās mājas remontam (26.pants); 7) remontē dzīvojamo telpu (27.pants).

Vērtējot pieteicējas iesniegumus kopsakarā ar minēto tiesību normu un pieteicējas paskaidrojumiem tiesas sēdē, tiesa secināja, ka pieteicēja vēlējusies saņemt pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā, kas izpaustos kā iekļaušana pašvaldības reģistrā, lai iegūtu tiesības īrēt pašvaldībai piederošas dzīvojamās telpas.

[4.4] Likuma „Par pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (turpmāk arī – Likums) 2.pants noteic, ka pašvaldības palīdzību šajā likumā noteiktajā kārtībā saņem: 1) šā likuma 13. un 14.pantā noteiktās personu kategorijas; 2) saskaņā ar šā likuma 15.pantu – citas attiecīgās pašvaldības domes (padomes) noteiktās personu kategorijas.

[4.5] Likuma 13.panta pirmā daļā noteic, ja stihiskas nelaimes vai avārijas rezultātā personas īrētā vai īpašumā esošā dzīvojamā telpa vai dzīvojamā māja ir gājusi bojā vai daļēji sagruvusi un attiecīgā persona ir iesniegusi pašvaldībai iesniegumu palīdzības saņemšanai, šai personai neatliekami sniedzama pašvaldības palīdzība, izīrējot tai dzīvojamo telpu šā likuma III nodaļā noteiktajā kārtībā vai piešķirot vienreizēju pabalstu šā likuma 26.pantā noteiktajā kārtībā.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no minētajā tiesību normā ietvertajiem kritērijiem.

Tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst Likuma 13.pantā noteiktajām personu kategorijām.

[4.6] Likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka pirmām kārtām ar dzīvojamo telpu nodrošināmas: 1) personas, kurām saskaņā ar likumu „Par

dzīvojamo telpu īri" sniedzama palīdzība gadījumos, ja tās tiek izliktas no īrētās dzīvojamās telpas un ja tās ir (..); 1^{1}) politiski represētās personas, kuras tiek izliktas no dzīvojamās telpas likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $28.^{2}$panta pirmajā daļā, $28.^{3}$panta pirmajā daļā vai $28.^{4}$panta otrajā daļā paredzētajā gadījumā, ja to lietošanā vai īpašumā nav citas dzīvojamās telpas; 2) personas, kuras tiek izliktas no tām piederoša dzīvokļa, ja uz dzīvokļa īpašumu ir vērsta piedziņa sakarā ar maksājumiem par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, mājas uzturēšanu, ekspluatāciju un remonta izdevumiem un ja tās ir (..); 3) bērni bāreņi un bērni, kuri palikuši bez vecāku gādības un audzināti bērnu aprūpes un audzināšanas iestādē, audžuģimenē vai pie aizbildņa, – pēc tam, kad beigusies viņu uzturēšanās bērnu aprūpes un audzināšanas iestādē, audžuģimenē vai pie aizbildņa, vai arī tad, kad viņi beiguši mācības izglītības iestādē, vai pēc obligātā militārā dienesta beigšanas, ja viņiem nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemitināties agrāk aizņemtajā dzīvojamā telpā; 4) repatrianti, kuri izceļojuši no Latvijas līdz 1990.gada 4.maijam un kuriem nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemitināties pirms izceļošanas no Latvijas aizņemtajā dzīvojamā telpā; 4^{1}) maznodrošinātas politiski represētās personas; 5) maznodrošinātas personas, kuras pēc soda izciešanas atbrīvotas no ieslodzījuma vietas, ja tās pirms notiesāšanas dzīvoja attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā un tām nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemitināties agrāk aizņemtajā dzīvojamā telpā. Šis noteikums neattiecas uz tām personām, kuras devušas piekrišanu privatizēt to īrēto valsts vai pašvaldības dzīvokli citai personai un noslēgušas ar šo personu vienošanos par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu vai ar kuru piekrišanu dzīvoklis ir pārdots vai citādi atsavināts un darījuma rezultātā persona zaudējusi lietošanas tiesības uz attiecīgo dzīvokli; 6) attiecīgās pašvaldības domes (padomes) noteiktas citas maznodrošinātu personu kategorijas.

Šā panta sestā daļa noteic, ka par maznodrošinātu atzīstama persona, kuras ienākumi un materiālais stāvoklis nepārsniedz attiecīgās pašvaldības domes (padomes) noteikto līmeni, kas savukārt nedrīkst būt zemāks par trūcīgas personas ienākumu un materiālā stāvokļa līmeni, kādu, pamatojoties uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu, noteicis Ministru kabinets. Personai, kura atzīta par maznodrošinātu personu, tiek izsniegta šo statusu apliecinoša izziņa.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem. Tiesai nav izdevies iegūt pierādījumus tam, ka pieteicēja būtu maznodrošināta persona. Papildus tam pieteicēja tiesas sēdē paskaidroja, ka ir strādājoša pensionāre un viņas ienākumi mēnesī sastāda Ls 360 pēc nodokļu nomaksas. Līdz ar to tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst likuma „Par pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.pantā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7] Tiesa pārbaudīja, vai pieteicēja saskaņā ar Likuma 15.pantu atbilst citām attiecīgās pašvaldības domes (padomes) noteiktām personu kategorijām.

Tiesa konstatēja, ka citas personu kategorijas ir noteiktas ar noteikumiem Nr.6.

[4.7.1] Noteikumu 2.1.punkts noteic, ka 1.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai pirmām kārtām reģistrē personas, kuras tiek izliktas no dzīvojamās telpas Rīgā (..). No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem, tāpēc konstatējams, ka pieteicēja neatbilst noteikumu 2.1.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.2] Noteikumu 2.3.punkts noteic, ka 3.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai pirmām kārtām reģistrē bērnus bāreņus un bērnus, kuri palikuši bez vecāku gādības un audzināti bērnu aprūpes un audzināšanas iestādē, audžuģimenē vai pie aizbildņa, – pēc tam, kad beigusies viņu uzturēšanās bērnu aprūpes un audzināšanas iestādē, audžuģimenē vai pie aizbildņa, vai arī tad, kad viņi beiguši mācības izglītības iestādē, vai pēc obligātā militārā dienesta, ja viņiem nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemitināties agrāk aizņemtajā dzīvojamā telpā un ja bērnu dzīvesvieta līdz viņu nodošanai ārpusģimenes aprūpē bijusi Rīgā.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem, tāpēc konstatēja, ka pieteicēja neatbilst noteikumu 2.3.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.3] Noteikumu 2.5.punkts noteic, ka 5.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai pirmām kārtām reģistrē maznodrošinātas personas, kuras pēc soda izciešanas atbrīvotas no ieslodzījuma vietas, ja tās pirms notiesāšanas dzīvoja Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un ja tām nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemitināties agrāk aizņemtajā dzīvojamā telpā. Šis nosacījums neattiecas uz tām personām, kuras devušas piekrišanu privatizēt to īrēto valsts vai pašvaldības dzīvokli citai personai un noslēgušas ar šo personu vienošanos par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu vai ar kuru piekrišanu dzīvoklis ir pārdots vai citādi atsavināts – tāpēc persona darījuma rezultātā ir zaudējusi attiecīgā dzīvokļa lietošanas tiesības.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem, tāpēc konstatēja, ka pieteicēja neatbilst noteikumu 2.5.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.4] Noteikumu 2.7.punkts noteic, ka 7.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai pirmām kārtām reģistrē: 1) repatriantus, kuri izceļojuši no Latvijas līdz 1990.gada 4.maijam un kuriem nav iespējams likumā noteiktajā kārtībā iemitināties pirms izceļošanas no Latvijas aizņemtajā dzīvojamā telpā, kas atrodas Rīgā un kurā repatriants

vai viņa vecāki, vai vecvecāki pastāvīgi dzīvojuši pirms izceļošanas; 2) maznodrošinātas politiski represētās personas; 3) politiski represētās personas, kuras dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā un lietojušas dzīvojamo telpu līdz īpašuma tiesību atjaunošanai, ja to lietošanā vai īpašumā nav citas dzīvojamās telpas Rīgā, Jūrmalā vai Rīgas rajonā; 4) maznodrošinātas personas, kuras līdz 2001.gada 31.decembrim saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" bija reģistrētas 1.grupā valsts un pašvaldības palīdzības dzīvokļa jautājuma risināšanā saņemšanai un līdz 2006.gada 1.novembrim iesniegušas iesniegumu un 3.1.5.apakšpunktā minētos dokumentus, lai veiktu pārreģistrāciju ar sākotnējo reģistrācijas datumu; 5) personas, kuru ienākumi viena cilvēka ģimenē nepārsniedz Ls 250, bet ģimenē, kurā ir divi vai vairāki cilvēki, ienākumi nepārsniedz Ls 200 vienam cilvēkam un kuras dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā un lietojušas dzīvojamo telpu līdz īpašuma tiesību atjaunošanai, ja to lietošanā vai īpašumā nav citas dzīvojamās telpas Rīgā, Jūrmalā vai Rīgas rajonā, kā arī ja tām nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai. Atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai (personām), kura (kuras) strādā algotu darbu un kurai (kurām) nav apgādnieku, tiek vērtēts tikai pensijas apmērs; 6) personas, kuras līdz 2001.gada 31.decembrim reģistrētas palīdzības saņemšanai 12.reģistrā, atbilst noteikumu 2.7.3., 2.7.5.apakšpunkta nosacījumiem un līdz 2006.gada 1.novembrim iesniegušas iesniegumu un 3.1.5.apakšpunktā minētos dokumentus, lai veiktu pārreģistrāciju ar sākotnējo reģistrācijas datumu.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem, tāpēc pieteicēja neatbilst noteikumu 2.7.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.5] Noteikumu 2.10.punkts noteic, ka 8.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai pirmām kārtām reģistrē: 1) personas, ar kurām noslēgtais dzīvojamās telpas īres līgums tiek izbeigts likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{4}panta otrajā daļā minētajos gadījumos un kuras dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā, lietojušas dzīvojamo telpu līdz īpašuma tiesību atjaunošanai, ja ienākumi viena cilvēka ģimenē nepārsniedz Ls 250, bet ģimenē, kurā ir divi vai vairāki cilvēki, ienākumi nepārsniedz Ls 200 vienam cilvēkam, ja uzrādīti likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{4}panta trešajā daļā minētie dokumenti un šo personu lietošanā vai īpašumā nav citas dzīvojamās telpas Rīgā, Jūrmalā vai Rīgas rajonā, kā arī ja tām nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai. Atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai (personām), kura (kuras) strādā algotu darbu un kurai (kurām) nav apgādnieku, tiek vērtēts tikai pensijas apmērs; 2) personas, kuru pašvaldības mājās īrēto vai viņu īpašumā esošo dzīvojamo telpu Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisija atzinusi par avārijas stāvoklī esošu, turklāt, pamatojoties uz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{3}panta pirmo daļu vai

28.[4]panta pirmo daļu, iepriekšminētā komisija pieņēmusi lēmumu par iedzīvotāju izvietošanu.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem.

Līdz ar to tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst Noteikumu 2.10.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.6] Noteikumu 2.11.punkts noteic, ka 9.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai reģistrē denacionalizēto vai likumīgajiem īpašniekiem atdoto namīpašumu īpašniekus (viņu mantiniekus), kuri, pamatojoties uz likuma „Par namīpašumu denacionalizāciju Latvijas Republikā" 16.pantu, likuma „Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem" 16.pantu, vēlas aizņemt dzīvokli savos namīpašumos un iesnieguši pieteikumu pašvaldībai.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem.

Līdz ar to tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst Noteikumu 2.11.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.7] Noteikumu 2.11.punkts noteic, ka 10.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai, pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 47.panta piekto daļu, reģistrē personas, kuru personiskajā īpašumā bijusī māja nojaukta sakarā ar zemes gabala atsavināšanu valsts vai sabiedrības vajadzībām, ja šīm personām un viņu ģimenes locekļiem, kas kopā pastāvīgi dzīvojuši nojauktajā mājā, kā kompensācija par atsavināto īpašumu piešķirts dzīvoklis (dzīvokļi) no valsts vai sabiedriskā dzīvokļu fonda, kas likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" spēkā stāšanās brīdī atradās mājā, kura denacionalizēta vai atdota bijušajiem īpašniekiem (vai viņu mantiniekiem), vai mājā, par kuras atdošanu ir iesniegts pieprasījums, un šīm personām ir tiesības bez atlīdzības saņemt īpašumā dzīvokli.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem.

Līdz ar to tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst Noteikumu 2.11.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.8] Noteikumu 2.14.punkts noteic, ka 12.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai vispārējā kārtībā reģistrē: 1) personas, kuras līdz 2001.gada 31.decembrim saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" bija reģistrētas valsts un pašvaldības palīdzības dzīvokļa jautājuma risināšanā saņemšanai; 2) maznodrošinātas personas, kuras īrē vai arī lieto tādu tām piederošu dzīvojamo telpu, ka vienā istabā jādzīvo dažāda dzimuma personām (izņemot laulātos), kas vecākas par deviņiem gadiem, vai kuru īrētā dzīvojamā telpa saskaņā Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisijas atzinumu nav piemērota dzīvošanai (..); 3) maznodrošinātas personas, kuru ģimenē ir trīs vai vairāk

kā trīs nepilngadīgi bērni, kuras īrē vai lieto tām piederošu dzīvojamo telpu (vienistabas dzīvokli vai vienu istabu) vai arī īrē (lieto) tādu dzīvojamo telpu, ka vienā istabā jādzīvo dažāda dzimuma personām (izņemot laulātos), kas vecākas par deviņiem gadiem, vai kuru īrētā dzīvojamā telpa saskaņā ar Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisijas atzinumu nav piemērota dzīvošanai (..).

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem.

Līdz ar to tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst Noteikumu 2.14.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.7.8] Noteikumu 2.15.punkts noteic, ka 13.reģistrā sociālā dzīvokļa (vai sociālās dzīvojamās telpas) īrēšanai reģistrē: 1) pensijas vecumu sasniegušas politiski represētās personas, ja to īpašumā nav dzīvojamās telpas; 2) maznodrošinātas personas, uz kurām attiecināms viens no šādiem nosacījumiem (..).

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem.

Līdz ar to tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst Noteikumu 2.14.punktā noteiktajām personu kategorijām.

[4.8] Turpmāk tiesa pārbaudīja pieteicējas atbilstību likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" normās noteiktajām personu kategorijām.

Minētā likuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka sociālo dzīvokli ir tiesības īrēt personai (ģimenei), kura ir sociāli maznodrošināta (trūcīga) vai sociāli mazaizsargāta un uz kuru ir attiecināms viens no šādiem nosacījumiem: 1) attiecībā uz to ir stājies likumīgā spēkā tiesas spriedums par izlikšanu no dzīvojamās telpas saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 29.panta pirmās daļas 2.punktu; 2) tā īrē pašvaldības īpašumā esošu dzīvokli un ir izteikusi vēlēšanos īrēt sociālo dzīvokli; 3) persona ir bārenis un nav nodrošināta ar dzīvojamo telpu. Savukārt šā paša likuma otrā daļa noteic, ka persona (ģimene) ir sociāli maznodrošināta (trūcīga), ja tā atzīta par tādu saskaņā ar likumu „Par sociālo palīdzību". Šā paša panta trešā daļa noteic, ka persona (ģimene) ir sociāli mazaizsargāta, ja tā atbilst vienam no likuma „Par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 9.panta otrās daļas nosacījumiem.

No lietas materiāliem tiesa secināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normā minētajiem kritērijiem.

Līdz ar to tiesa konstatēja, ka pieteicēja neatbilst likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5.pantā noteiktajām personu kategorijām.

[4.9] Tādējādi tiesa nodibināja, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normās ietvertajiem kritērijiem, kas dotu tiesības un uzliktu par pienākumu Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldei reģistrēt pieteicēju pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā.

Pastāvot nodibinātajiem apstākļiem, tiesa atzina, ka pieteicējas pieteikums par pienākuma uzlikšanu Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldei reģistrēt viņu dzīvokļu rindā pašvaldības dzīvokļa saņemšanai ir nepamatots un noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 30.decembra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[5.1] Pieteicēja tiesības lietot dzīvojamās telpas */adrese/* zaudēja krāpniecisku darbību rezultātā.

[5.2] Pieteicēja uzskata, ka viņa atbilst likuma „Par pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 15.pantā noteiktajai personu kategorijai, kurām sniedzama palīdzība dzīvokļa jautājuma risināšanā.

[5.3] Pieteicēja atbilst arī noteikumu Nr.6 2.10.punktā noteiktajai personu kategorijai, jo viņa ir vientuļa strādājoša pensionāre. Pie meitas pieteicēja nevar dzīvot, jo meita dzīvo pie sava tēva (pieteicējas šķirtā vīra) divistabu dzīvoklī ar vīru un vēl diviem bērniem.

[5.4] Apelācijas sūdzības papildinājumā pieteicēja norāda, ka viņai izbeigtas darba tiesiskās attiecības ar 2009.gada 26.janvāri, līdz ar to viņas vienīgie ienākumi ir pensija Ls 180 apmērā. Zemo ienākumu dēļ pieteicējai nav iespējams īrēt dzīvokli.

[6] Administratīvajā apgabaltiesā 2009.gada 25.februārī saņemts Rīgas domes Komunālā departamenta paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētāja apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu.

[7] Tiesas sēdēs pieteicēja apelācijas sūdzību uzturēja, atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas Administratīvās rajona tiesas spriedumā ietvertajai motivācijai (*tās atreferējumu sk. šā sprieduma 4.punktā*), atzīstot to par pareizu un pilnībā pietiekamu. Saskaņā ar minēto normu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Ievērojot iepriekš minēto, apgabaltiesa nonāk pie tāda paša secinājuma kā pirmās instances tiesa, ka *Ž.K.* pieteikums par pienākuma uzlikšanu reģistrēt pieteicēju dzīvokļu rindā pašvaldības dzīvokļa saņemšanai ir nepamatots.

[10] Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja tiesai norādījusi, ka kopš 2009.gada 26.janvāra viņa vairs nestrādā (*lietas 76.-78.lapa*) un tiesas sēdē pieteicēja norādīja, ka viņa saņem pensiju Ls 180 apmērā un viņa nav saņēmusi izziņu par maznodrošinātas personas statusu, un ka nav bijis uzsākts kriminālprocess par dzīvokļa */adrese/* izkrāpšanu (*lietas 97.-98.lapa*).

Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējas materiālais stāvoklis ir mainījies ar 2009.gada 26.janvāri, kad būtiski samazinājušies pieteicējas ienākumi, tomēr jaunos apstākļus nav iespējams attiecināt uz 2007.gadu.

Pieteicēja uzskata, ka viņa atbilda saistošo noteikumu Nr.6 2.10.1.punktā noteiktajiem kritērijiem (*lietas 54.lapa*). Apgabaltiesa, pievienojoties pirmās instances tiesas motivācijai, šo apsvērumu atzina par nepamatotu, jo 8.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai pirmām kārtām reģistrē personas, ar kurām noslēgtais dzīvojamās telpas īres līgums tiek izbeigts, ja denacionalizētās vai likumīgajam īpašniekam atdotās mājas īpašnieks (izīrētājs) ir pieņēmis lēmumu veikt tās kapitālo remontu, bet persona dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā, lietojusi dzīvojamo telpu līdz īpašuma tiesību atjaunošanai, ja ienākumi viena cilvēka ģimenē nepārsniedz Ls 200, bet ģimenē, kurā ir divi vai vairāki cilvēki, ienākumi nepārsniedz Ls 150 vienam cilvēkam, ja uzrādīti likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{4}panta trešajā daļā minētie dokumenti un šo personu lietošanā vai īpašumā nav citas dzīvojamās telpas Rīgā, Jūrmalā vai Rīgas rajonā, kā arī ja tām nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai.

Administratīvās rajona tiesas norāde, ka atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai, kura strādā algotu darbu un kurai nav apgādnieku, tiek vērtēts tikai pensijas apmērs, attiecas uz noteikumos norādīto ienākumu apmēru (ja ienākumi viena cilvēka ģimenē nepārsniedz Ls 200).

Lietā nav strīda, ka pieteicēja nav dzīvojusi denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā un lietojusi šādas telpas līdz mājas īpašuma tiesību atjaunošanai.

Izvērtējot pieteicējas norādītos apstākļus par ienākumu samazināšanos kopš 2009.gada 26.janvāra, apgabaltiesa secina, ka pieteicēja neatbilst arī 2007.gada 23.novembra saistošajos noteikumos Nr.94 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība" izvirzītajām prasībām palīdzības saņemšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

atzīt par nepamatotu un noraidīt *Ž.K.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldei reģistrēt viņu dzīvokļu rindā pašvaldības dzīvokļa saņemšanai.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja */paraksts/* M.Osmane

Tiesneses */paraksts/* S.Gintere

/paraksts/ V.Zommere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese M.Osmane
Rīgā, 2010.gada 15.jūnijā